

Made in Montevideo

És el fitxatge més car de la història del FC Barcelona –81 milions d’euros– i s’ha passat els dos primers mesos de Lliga sancionat per la mossegada a un rival durant el Mundial del Brasil, mentre defensava la samarreta de la selecció uruguaiana. Aquesta és la història de Luis Suárez, un davanter boig per la seva dona, i per a qui cada partit és de vida o mort.

Fa quatre anys el davanter Luis Suárez, *Lucho* per als amics, va entrar al gran escenari del futbol mundial. I de seguida va quedar gravat a les ments dels seguidors com un paio detestable. A la Copa del Món de Sud-àfrica va jugar amb l’equip nacional de l’Uruguai els quarts de final contra Ghana. Un partit històric. Mai abans no s’havia jugat una Copa del Món a l’Àfrica, i mai abans un equip africà no havia arribat tan a prop d’una semifinal.

Poc abans del final de la pròrroga el davanter ghanès Dominic Adiyiah remata de cap: el porter uruguaià Fernando Muslera està batut. Però damunt la línia hi ha Suárez, llavors de 23 anys, un tipus fornit, de cabells negres i densos. Suárez refusa la pilota amb la mà i impedeix un gol segur, una victò-

ria històrica per a Ghana. El davanter és expulsat, però després l’Uruguai guanya la tanda de penals. A la banda, Suárez es posa a ballar i davant dels periodistes diu que ha estat la “millor aturada” de la Copa del Món.

Hi ha molts grans futbolistes que no són estimats pels aficionats per diverses raons: el suec Zlatan Ibrahimovic, l’italià Mario Balotelli, el portuguès Cristiano Ronaldo o l’alemany Mario Götze. A la gent no li agrada la seva arrogància, la seva perfecció, la seva indiferència o la seva estupidesa. Però, probablement, ningú no és tan controvertit com Luis Suárez, provinent de Montevideo, a l’Uruguai, el qual la temporada passada, quan encara era jugador del Liverpool, va ser escollit millor jugador de la Premier League, la selecta lliga anglesa.

Tot el que enlletgeix el futbol –la infàmia d’una mà a la línia de gol, ocultar una falta o una piscina òbvia– forma part de l’essència de Suárez. El fitxatge més car de la història del FC Barcelona –81 milions d’euros pagats al Liverpool– és l’extrem oposat del concepte de joc net. Temporada rere temporada ha anat rebent un munt de targetes grogues. Cops de colze, teatre repugnant, faltes descarades i cops a la mandíbula: Suárez té una mica de tot.

Fa tres anys el van sancionar vuit partits per proferir insults racistes al jugador francès Patrice Evra, del Manchester United. Quan Suárez en el següent enfrontament tingué ocasió de fer les paus amb Evra i amb l’indignat públic britànic, es va negar a donar-li la mà. La premsa el va tractar de “boig”. El distingit historiador anglès

Paul Preston va afirmar que “en ell tot és detestable”. Però no s’ha fet famós per les faltes o els insults. Suárez és famós per les mossegades.

El migcampista del PSV Eindhoven Otman Bakkal, en va rebre una el 2010 a l’espatlla esquerra. Suárez, en aquell moment davanter de l’Ajax d’Amsterdam, va ser suspès per set partits. En el cas del defensa del Chelsea Branislav Ivanovic va ser al braç, ara fa un any i mig. Deu partits de suspensió. A la Copa del Món del Brasil, Suárez va mossegar el defensa italià Giorgio Chiellini en l’últim partit de grup a l’espatlla esquerra, motiu pel qual Suárez ha estat sancionat quatre mesos per la FIFA. No podia entrenar-se, fins i tot tenia prohibit entrar en un estadi. Ha estat una prohibició de debò. Suárez era un proscrit.

Al setembre, la sentència es va atenuar. Suárez va passar a entrenar-se –i ser presentat– amb el Barça i va poder disputar partits amistosos fins el seu debut oficial, ara fa dos caps de setmana, davant el Reial Madrid al Santiago Bernabeu. Suárez va sortir a l’onze inicial al costat de Messi i Neymar, una davantera de somni.

40 partits. Al llarg de la seva carrera, Luis Suárez ha estat sancionat gairebé quaranta partits per haver mossegat oponents. Més d’una temporada completa de la Lliga espanyola. Parlant amb els seguidors del Groningen o del Liverpool, on Suárez ha jugat recentment, molts diuen que l’uruguaià desespera bastant. Val la pena que no ens fixem en els seus errors i que gaudim del seu joc. Pots ser sí, perquè és un jugador magnífic, pura passió, cosa que ha esdevingut inhabitual en el futbol modern, en què els jugadors han d’encaixar en els sistemes de joc, i l’originalitat i l’emoció més aviat destorben.

Suárez no és particularment hàbil driblant, però és increïblement ràpid amb la pilota. I cap altre davanter busca el gol tant com ell. Cap altre jugador redueix el futbol tant a l’essència: el gol. Cap altre no comparteix tant l’anhel més profund dels fans: la victòria, de totes totes. Tant se val a quin preu. Suárez corre fins i tot darrere de passades sense sentit, se sacrifica. És tan irracional i tan desmesurat com el seguidor que entra per la porta de l’estadi desbocat i posseït.

No és estrany que els fanàtics el venerin. Ell és la seva representació al camp. A més a més, marca molts gols. La temporada passada amb el Liverpool en va marcar 31 en 37 partits, una xifra que li va valer la Bota d’Or que cada any rep el màxim anotador del continent. Però per què un jugador amb aquestes capacitats es comporta repetidament d’una manera tan estúpida? Què li passa, a Luis Suárez?

“No li passa res. Era un bon noi que no ho tenia fàcil a la vida, sempre va haver de lluitar, encara ara.” Qui diu això és Ricardo Perdomo, un senyor gran, prim, futbolista professional als anys 80 i el primer entrenador de futbol que va tenir Suárez. Perdomo es troba en un camp de futbol que més aviat sembla un taller mecànic. Està situat en una carretera de sor-

tida, al nord de Montevideo. A les parets de llauna hi ha pòsters de Diego Forlán, Edison Cavani i Luis Suárez, i la gespa artificial s’hi va col·locar directament sobre el ciment. D’aquí a uns quants anys els ortopedes faran molts diners gràcies a les articulacions que els nens es destrossen jugant en aquest camp. Perdomo s’acaba d’acomiarar d’un equip juvenil. Els nens surten corrent per continuar jugant a fora del camp.

Perdomo té un aire seriós i estricte. “Luis tenia 13 anys quan va venir aquí”, explica. Al començament a l’entrenador no li agradava ni la seva tèc-

nica ni el seu comportament al camp. Suárez sempre es ficava amb l’àrbitre, i s’entrebancava amb “cada formiga que hi hagués al camp per deixar-se caure” i poder “xutar un penal”, diu Perdomo. Però una cosa sí que li agradava: “Luc-ho no es rendia mai. Feia malament els desplaçaments, no aixecava el cap, es precipitava en la resolució, però ell mai no es rendia. Encara que no quedessin esperances. Precisament llavors. No podia suportar la derrota”.

Suárez prové de Salto, una ciutat a cinc-cents quilòmetres al nord de Montevideo. El seu pare, ex-soldat, es

A sota, Otman Bakkal mostra a un company del PSV Eindhoven la mossegada que Luis Suárez li va fer en un partit contra l'Ajax d'Àmsterdam. Dalt, el següent episodi d'aquest tipus, amb el serbi Ivanovic, del Chelsea, com a víctima. A sota, l'italià Chiellini, en el Mundial del Brasil de l'estiu passat. Dalt, a la dreta, Suárez, ja com a jugador del Liverpool, li nega la salutació al francès Evra, del Manchester United.

important que els entrenaments i que el partit del cap de setmana. En canvi, en el cas de Suárez va passar exactament el contrari. Sofia és intel·ligent, ambiciosa i li dona el que ell s'havia preguntat més sovint: per què s'esforça tant amb Perdomo?

Quan el 2001 a l'Argentina es va ensorrar l'economia, la crisi també va afectar el petit país veí, l'Uruguai. L'atur va enfilar-se als núvols i molts uruguaians van empobrir-se per la forta devaluació del peso. Els pares de Sofia van decidir emigrar a Barcelona. La nit abans de marxar, Luis i Sofia passegen durant hores per Montevideo plorant. Ell li promet que la seguirà a Europa. "No me'n sabia avenir, però de sobte era un jugador diferent", diu Perdomo. Suárez s'entrenava com un boig. Només hi havia dues coses per a ell: el futbol i les trucades amb Sofia.

Fou així com es va convertir en un dels millors joves jugadors del Nacional, un dels grans clubs de Montevideo. Amb els primers diners que va guanyar, va viatjar a Barcelona. I quan va ser convocat per al primer equip, es va reunir amb el president del club per proposar-li un pacte. En cas que en el seu primer partit marqués un gol, el club li pagaria el seu pròxim vol a Barcelona. Evidentment, va marcar.

El 2006 Suárez fitxa pel FC Groningen, de la lliga professional holandesa, després juga a l'Ajax d'Amsterdam i el 2011 és traspassat al Liverpool. Sempre que tenia temps, però, feia una visita a Sofia. Onze anys després que ella es traslladés de Montevideo a Barcelona, hi ha arribat Suárez, que s'ha retrobat amb els sogres. La Sofia i ell són casats i tenen dos fills. Tots els seguidors del Barça coneixen la seva història d'amor: la bella i el mossegador.

Perdomo té pressa: ha d'anar a fer un entrenament. Hi ha una pregunta, però, per a la qual no té resposta.

—Com és que Suárez mossega els oponents?

“Aquí no ho havia fet mai”, diu Perdomo. “Crec que és per impotència. Les mossegades no són en resposta a una falta; normalment les fa quan no té cap opció davant del defensor.”

Després que la FIFA va sancionar Suárez, se'l va ridiculitzar tractant-lo de vampir; a internet i als diaris van aparèixer fotos que mostraven les seves enormes mandíbules. Al seu país d'origen, però, els seguidors van solidaritzar-se amb l'ídol. El president uruguaià, José Mujica, va insultar els funcionaris de la FIFA a causa de l'exagerada sanció anomenant-los “fills de puta”. El país sencer es va sentir tractat injustament.

va traslladar amb la família a la capital quan Luis tenia set anys. “La casa de la família no era fantàstica, i encara menys quan els pares al final es van separar”, diu Perdomo. El pare va caure en l'alcohol, i la mare va intentar mantenir els set fills treballant de personal de neteja. Mai no van passar gana, però durant alguns dies només menjaven pa.

A 15 anys, coneix Sofia Balbi, una noia rossa i bonica, dos anys més jove que ell. S'enamoren. Perdomo va sospitar el pitjor; ho ha vist sovint en jugadors joves. El primer amor, la primera relació sexual: de cop i volta tot és més

Suárez amb Sofia Balbi, la seua esposa, i els dos fills que tenen en comú. Es van conèixer quan tenien 15 i 13 anys, poc abans que ella emigrés amb els pares a Catalunya. Ara hi viuen els dos.

Daniel Enríquez és un home robust i apersonat, de cabells grisos curts i ulls nerviosos. Ell també es va enfadar amb la FIFA per la sentència absurda contra Suárez. Enríquez coneix al detall el fut-

bol uruguaià. Va dirigir durant molt de temps la secció infantils del Nacional i més tard va ser director esportiu del club. Durant el seu mandat, Suárez va ser traspassat al Groningen. Després,

Enríquez es va traslladar al Japó, on ha guanyat molts diners com a entrenador. Avui té una elegant targeta de visita, on posa "assessor esportiu". Això vol dir que se'l pot trucar quan es vol saber alguna cosa del futbol uruguaià.

"Per entendre els jugadors com Suárez, cal entendre el futbol a l'Uruguai", afirma Enríquez. "Luis no és dolent, el conec. És un bon noi, tímid, però un tipus molt simpàtic". I per què s'enfurisma una vegada rere l'altra? "Perquè ha jugat a futbol aquí, a l'Uruguai", diu ell.

Seguidament, Enríquez ens fa un discurs, que deu fer a tothom, en què es pregunta per què l'Uruguai, un país amb tants habitants com Berlín, ha aconseguit dos campionats del món i dues victòries olímpiques en futbol, i com és possible que hagi arribat tres vegades a les semifinals de la Copa del Món.

"Al Brasil, probablement hi ha més jugadors de futbol que homes a l'Uruguai. L'Argentina té gairebé quaranta milions d'habitants. Com els podem contrarestar? Duresa, voluntat i esperit de lluita. Podeu estar segurs que odien jugar contra nosaltres", conclou Enríquez.

"Els jugadors excel·lents juguen pitjor quan tenen la por al cos. A l'Uruguai encara avui dia és habitual trepitjar el millor jugador de l'oponent en els primers cinc minuts tant com sigui possible", diu Enríquez. Els aficionats a l'Uruguai mai no s'indignen si un equip perd temps, si els davanters es deixen caure o si un jugador insulta l'àrbitre. La duresa, la falta deliberada pertanyen a l'ADN del futbol uruguaià. "I Suárez, senzillament, és un típic jugador del nostre país", afirma.

Ara juga al costat de Lionel Messi. Per descomptat, a Barcelona li van preguntar per què mossegava. "No ho sé explicar", va dir, "no sóc jo, passa i ja està, és una mena de ràbia que tinc a dins". Al club van reflexionar sobre com el podien ajudar. Potser amb un terapeuta. Però Suárez s'hi va mostrar escèptic. "No necessito ajuda", va dir, "el que necessito són gols, gols i prou".

Juan Moreno
© Der Spiegel

Traducció d'Arnau Figueras

ARA ÉS L'HORA D'ESCOLTAR TOTHOM

FES-TE VOLUNTARI PER UN PAÍS NOU

L'11 de setembre el món ha sentit la nostra veu

Volem fer un país nou on tothom hi participi. Per això, abans del 9N, **necessitem 100.000 voluntaris** per anar, porta per porta, a escoltar com volem que sigui el nostre nou país.

No volem convèncer ningú. Volem parlar amb tothom. Amb només una tarda de la teva vida formaràs part d'aquest moment històric.

ELLS I MÉS DE 27.000 PERSONES JA SÓN VOLUNTARIS

Toni Soler voluntari

Txe Arana voluntaria

Guim Monzó voluntari

Fes-te voluntari a www.araeshora.cat

ARA ÉS L'HORA
UNITS PER UN PAÍS NOU